

ÄHTÄRIN SEURAKUNNAN STRATEGIA 2018–2023

Kirkkoneuvosto 30.11.2017
Kirkkovaltuusto 13.12.2017

Sisällys

1. Ähtärin seurakunnan strategia	2
1.1. Strategian tarkoitus	2
1.2. Elinolot Suomessa ja maailmassa	2
1.3. Elinolot Ähtärissä	3
2. Seurakunnan jäsenet	3
2.1. Nykytilanne evankelis-luterilaisessa kirkossa ja seurakunnassa	3
2.2. Jäsenten määrä ja jäsenkehitys 31.12.2016:	4
3. Missio eli seurakunnan perustehtävä	5
4. Toimintaa ohjaavat arvot	6
5. Visio vuoteen 2023	6
6. Toiminnan suuntaviivat strategiakaudella 2018–2023	6
7. Painopisteet	8
8. Talouden, hallinnon ja seurakuntarakenteen kokonaisuus	8
8.1. Henkilöstöressurit	8
8.2. Taloudelliset resurssit	9

1. Ähtärin seurakunnan strategia

Strategian tehtävä on turvata perustehtävän toteutuminen muuttuvassa toimintaympäristössä. Strategiaa käytetään apuna vuosittaisen toiminta- ja taloussuunnitelman laatimisessa. Samassa yhteydessä tarkistetaan strategian suuntaviivat sen perustana olevien olosuhteiden myötä.

Strategia käsittää toiminta-, henkilöstö- ja kiinteistöstrategian sekä sijoitusstrategian.

Strategian työstäminen on luonteeltaan jatkuva prosessi, joka tapahtuu eri tasoilla seurakunnassa.

1.1. Strategian tarkoitus

Tavoitteena strategiatyössä on mahdollisimman avoin tiedotus ulospäin ja sisäisesti (työntekijät ja luottamushenkilöt), hyvän ja luottamuksellisen ilmapiirin vaaliminen sekä uudistuvan ja rohkean toimintakulttuurin kehittäminen. Ihmisten vapaa-ajasta kilpailevat monet tahot, joten seurakunnan toiminnan tulee olla niin mielekästä, että siihen halutaan osallistua.

Kuvio 1. Strategia kokoaa asioita päätöksenteon ja toiminnan tueksi:

1.2. Elinolot Suomessa ja maailmassa

Taloudellisesti Suomessa eletään kasvukautta, mutta on työttömyys silti vielä korkealla tasolla. Kuinka pitkään nousukausi jatkuu ja ketkä kaikki siitä hyötyvät, on ajankohtainen kysymys. Väestön voimistuva kahtiajakautuminen: hyvin toimeen tulevat ja yhteiskunnan tukien varassa elävät vähävaraiset. Uudet teknologiat (robotisaatio, älyverkot ja mobiiliteknologia kehittyvät) muuttavat työn luonnetta, vievät työpaikkoja, mutta myös luovat uusia työpaikkoja. Suomi on demokraattinen ja vakaa, luotettava maa, varsin yhtenäinen, matkailu Suomeen on nousussa. Maailmanpolitiikassa on monia epävarmuustekijöitä (globalisoituminen, ilmastonmuutos, pakolaisvirrat, terrorismi ja sodat, ääriiliikkeiden nousu). Seurakunnissa varaudutaan myös kriisitilanteisiin ja poikkeusoloihin valmiussuunnitelman kautta. Globaalisti ihmiset muuttavat yhä enemmän kaupunkiin ja palvelut keskittyvät.

1.3. Elinolot Ähtärissä

- Asukasluku 5985 (31.12.2016, väheni 81 henkeä vuodesta 2015)
- huoltosuhde 173,5 (0-14v. 864, 15-19v. 305, 20-29v. 477, 30-39v. 553, 40-49v. 571, 50-59v. 910, 60-69v. 1114, 70-79v. 713, 80-89v. 380 ja 90-v, 90 vuonna 2016).
- Maaseutumainen haja-asutuskunta: Elinkeinoina alkutuotanto 10,3 %, jalostus 25,6 %, palvelut 62,6 % (2015), eläkkeellä 34,1 % väestöstä (2015)
- Tulovero 22 (2017)
- Kriisikunta: Talouden tervehdyttämissuunnitelma 2016–2022, tavoitteena että alijäämät on vuonna 2022 katettu
- Matkailuun panostetaan: Yhteistyön monet mahdollisuudet kaupungin ja seurakunnan välillä
- ulkomaankansalaisten osuus väestöstä 1% eli 57 henkilöä (2016)

2. Seurakunnan jäsenyys

2.1. Nykytilanne evankelis-luterilaisessa kirkossa ja seurakunnassa

Suomessa

Ns. suuret ikäluokat siirtyvät eläkeikään ja kuolevat. Syntyvyys on laskussa. Seurakuntien jäsenmäärän väheneminen jatkuu. Muutoksen nopeutta on vaikea ennakoida. Seurakunnalla on julkisoikeudellista asemaa, kolmannen sektorin toimintaa sekä yrittämiseen liittyvää toimintaa(metsätalous, kiinteistöt). Kirkon omat rakennemuutokset, ts. kirkon tulevaisuuskomitean mietinnöstä johtuvat toimenpiteet, tuovat muutoksia Kirkkohallituksen, Tuomiokapitulien sekä seurakuntien suhteisiin, yhteistyöhön ja toimintaan. Asenteet, arvojen muutos, sitoutuneisuus(ns. sijaisuskonnollisuus lisääntynyt, kirkolla kuitenkin vakaa asema Suomessa, yhteiskunta pirstaloituu, kirkolta odotetaan kannanottoja sosiaaliin kysymyksiin) muutoksessa.

Valtakunnallisesti Jäsen 360-tutkimuksella on hahmotettu, että kirkon jäsenet koostuvat

Irrallisista n. 1, 5 milj.(kirkosta etäällä olevat nuoret aikuiset)

”Irralliset ovat tyypillisesti kirkosta etäällä olevia nuoria aikuisia, joista 60 % on miehiä, naisia 40 %, alle 35-vuotiaita kaupunkilaisia, joilla on löyhä side uskoon ja kirkkoon ja kokevat olevansa materialisteja, uskonnottomia ja agnostikkoja. Osallistuvat vähän seurakunnan toimintaan, kirkolla ei ole heille merkitystä, haluavat kirkon palvelut nettiin.”

Maltillisista 0,7 milj. (perinteisiä arvoja kunnioittavia)

”Miehiä 91 % naisia 9 %: 45–64 v. taajamien ja maaseudun asukkaita, vakiintuneita ja varovaisia, perinteiset käsitykset kirkosta ja uskosta, kokevat olevansa kristittyjä, luterilaisia, uskonnollisia ja

kirkollisia, osallistuvat seurakunnan toimintaan, kirkon tulisi keskittyä hengellisiin tehtäviinsä, pitäytyä Raamatun opetuksissa ja keskittyä heikompiensa auttamiseen.”

Avomielisistä 0,4 milj. (liberaalit henkiset etsijät)

”Naisia 85 %, miehiä 15 %: 45-60v. pääkaupunkiseutulaisia, henkisiä ja auttavaisia, liberaali suhde uskoon, korostaa kirkon diakoniatyötä, kokevat olevansa humanisteja, henkisiä, uskonnollisesti liberaaleja ja luterilaisia, osallistuvat harvemmin seurakunnan toimintaan, kirkon tulisi keskittyä auttamistyöhön ja olla suvaitsevaisempi.”

Uskollisista 1 milj. (kirkon opille uskolliset)

”Naisia 74 %, miehiä 26 %: yli 55v. taajamien ja maaseudun asukkaita, auttavaisia ja ekologisia ja puuhakkaita, perinteisin käsitys uskosta ja kirkon opeista, korostaa kirkon oppeja, kokevat olevansa luterilaisia, kristittyjä, uskovia ja uskonnollisia, osallistuvat aktiivisimmin seurakunnan toimintaan, kirkon tulisi keskittyä hengellisiin tehtäviinsä ja perinteisiin oppeihinsa.”

Ähtärissä

Jäsenmäärä on laskenut viime strategiakauden aikana 509 jäsentä eli n. 10,2 % .

Väestörakenteessa ikääntyneiden suhteellinen määrä kasvaa. Muuttoliike on tappiollista; seurakuntaelämässä näkyy esim. siinä, että seurakuntajaostojen määrä vähenee. Toimivia tällä hetkellä Ähtärinranta ja Mäkikylä-Isomäki-Sipilä. Seurakuntaliitosprosesseja ei ole vireillä lähikunnissa, maakuntaudistus meneillään.

Ähtärissä toimivat kirkon herätysliikkeistä evankelisuus, kansanlähetyksen, herännäisyys ja vanhoillislestadiolaisuus ja esikoislestadiolaisuus. Kirkkopyhiä on ollut SLEY:llä, ELY:llä ja Sansalla. Yhteiskristillistä toimintaa on 2. pääsiäispäivän Auttavat kädet-konsertti ja Ähtärin rukouskalenteri.

Toimintaa eri kohderyhmille järjestetään yhdessä Kansanlähetyksen, Sley:n, Kansan Raamattuseuran ja Suomen Raamattuopiston työntekijöiden kanssa. Rauhanyhdistys järjestää seuroja seurakuntakeskuksessa.

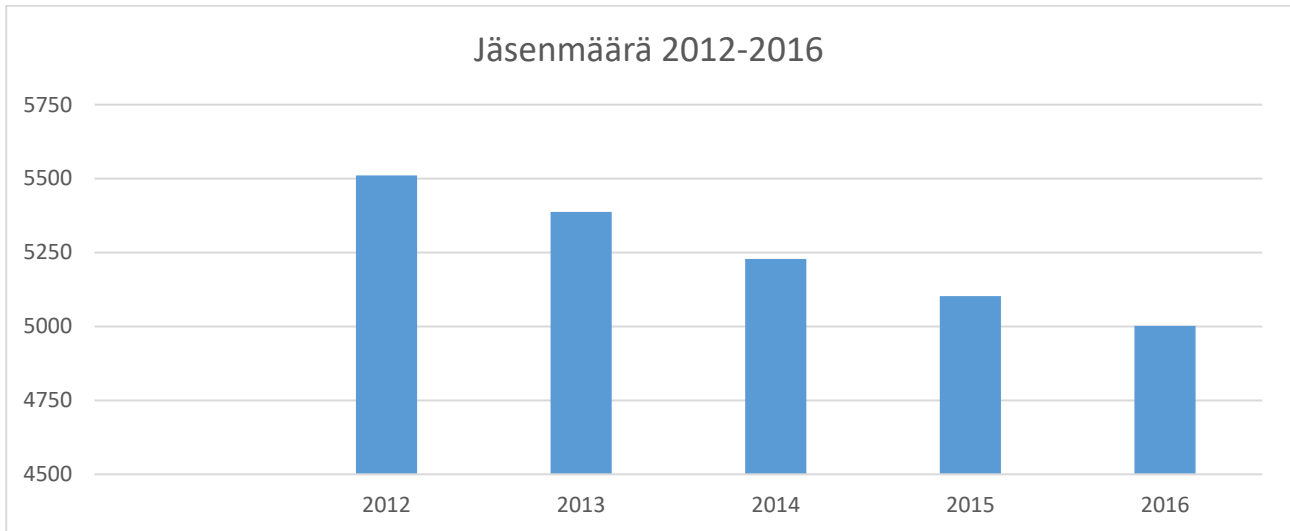
Seurakunnan sidosryhmät: kaupunki, Kuusiolinnat Terveystyöt, yhdistykset ja yhteisöt, herätysliikkeet, kristilliset järjestöt, media, urheiluseurat, päiväkodit, koulut, sairaalat, palvelulaitokset sekä kylätoimikunnat.

2.1. Jäsenten määrä ja jäsenkehitys 31.12.2016:

• Kirkosta erosi	32
• Kirkkoon liittyi	22
• Poismuuttajat	199
• Tulomuuttajat	148
• Kuolleet	88

- Kastetut 45
- Erotus viime vuodesta -101 henkilöä
- Jäsenmäärä 5002

Jäsenmäärä näyttää jatkavan laskuaan, sillä Ähtärin seurakuntaan kuului 16.11.2017 4937 henkilöä.

3. Missio eli seurakunnan perustehtävä

- Seurakunnan tehtävä on kutsua ihmisiä armollisen Jumalan yhteyteen, tuoda heidän elämäänsä kestävä perusta ja rohkaista heitä välittämään läheisistä ja luomakunnasta kaste- ja lähetyskäskyn (Matt. 28:18-20) mukaisesti
- ”Kirkko on siellä missä Jumalan sana puhtaasti saarnataan ja sakramentit oikein toimitetaan.” (Ausb. 7)
- Tunnustuksensa mukaisesti kirkko julistaa Jumalan sanaa ja jakaa sakramentteja sekä toimii muutenkin kristillisen sanoman levittämiseksi ja lähimmäisenrakkauden toteuttamiseksi. (KL 1:2)
- ”Toteuttaakseen kirkon tehtävää seurakunta huolehtii jumalanpalvelusten pitämisestä, kasteen ja ehtoollisen toimittamisesta sekä muista kirkollisista toimituksista, kristillisestä kasvatuksesta ja opetuksesta, sielunhoidosta, diakoniasta ja lähetystyöstä sekä muista kristilliseen sanomaan perustuvista julistus- ja palvelutehtävistä.” (KL 4:1)

4. Toimintaa ohjaavat arvot

Pyhän kunnioitus
Rakkaus
Vastuullisuus ja arjen tukeminen
Totuudellisuus ja Oikeudenmukaisuus
Uudistuminen ja Rohkeus

5. Visio vuoteen 2023

Ähtärin seurakunta on aktiivinen ja elävä hengellinen yhteisö, joka on jäsentensä arvostama kohtaamispaikka ja joka julistaa rohkeasti evankeliumia juhlassa ja arjessa.

Ähtärin seurakunnan toiminta-ajatus:

Ähtärin seurakunnassa välitetään Jumalan armoa ja lähimmäisenrakkautta.

6. Toiminnan suuntaviivat strategiakaudella 2018–2023

Strateginen tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Osallistujamäärien kasvattaminen	Viestintä Työntekijöiden ja seurakuntalaisten koulutus, musiikkielämässä tavoitteena lapsikuoro, nuorisomusiikki, perhemuskari-toiminta, seurakuntaviikko	Osallistujamäärä: - pyhäkoulu - perhekerho - päiväkerho - rippikoulu - tapahtumat, tilaisuudet - messut - konsertit - kuorojen määrä
Srk:n toiminta-ajatuksen toteutuminen "Ähtärin seurakunnassa välitetään Jumalan armoa ja lähimmäisenrakkautta."	Työntekijöiden jalkautuminen, esim. toripäivät, kirkkokahvit, yhdestä kolmeen jumalanpalvelusryhmää kokeillut messun suunnittelua ja toteutusta v. 2018, palvelusryhmiä aletaan kutsua viikolla messusuunnitteluun vuoden 2018 alusta. Tavoitteena on, että seurakunnan viikkotoiminnassa on aiempaa enemmän (kasvava	-Diakonia-avustukset (lähimmäisenrakkaus) -Sielunhoidolliset keskustelut - Strategiakauden loppupuolella jumalanpalvelusryhmiä on 5-10. -vapaaehtoisten määrä

	määrä) suunnittelijoita ja osallistujia työntekijöiden rinnalla.	
Jäsenmäärän ylläpitäminen /Osallisuuden vahvistaminen	Sitouttaminen, vaikeasti tavoitettavien kohderyhmien tavoittaminen, perustehtävän laadukas hoitaminen	Jäsenmäärä, jatkuva palautteen kysyminen
Seurakunnan identiteetin säilyttäminen muuttuvassa toimintaympäristössä	Mahdollisten kirkolliskokouksen päätösten käyttöönotto seurakunnassa (tulevaisuuskomitean mietinnön linjaukset), riittävien taloudellisten resurssien varmistaminen	Jäsenmäärä, toimitusten määrä, tilinpäätös ja toimintakertomus
Taloustoimistoyhteistyö	Yhteistyö lähiseurakuntien kanssa	
Seurakuntavaalien kiinnostavuus	Viestintä, Jäsen 360-työkalun hyödyntämisen selvittäminen	Äänestysprosentti
Toimintakulttuurin muutos	Pois siiloutuneesta työkuulttuurista moniammatilliseen tiimeilyyn seurakuntalaisten kanssa , viestintäpäivät, viestinnän kokonaissuunnittelu, työyhteisössä toiminnallisen työn suunnittelupäivät alkutalvella, keväällä ja syksyllä, yhteinen kehittämisseminaari työntekijöille ja luottamushenkilöille keväällä	työhyvinvointiarviointi, luottamushenkilöiltä saatu palaute
Keskusrekisteriin siirtyminen v. 2019	kirkkoherranviraston merkitys muuttuu, seurakuntalaisten ja työntekijöiden palveleminen uusin tavoin	
Hallinnoltaan kevyempi seurakunta	seurakuntavaalit 2022: mahdollisesti valitaan vain kirkkovaltuusto, jossa nuorille kiintiöpaikka, kirkkoherran ja talouspäällikön tukena johtoryhmä johtamassa seurakunnan elämää ja toimintaa.	

7. Painopisteet

Jumalanpalveluselämässä: Kirkon tulee olla kirkko, seurakunnan tulee olla seurakunta eli olla uskollinen perustehtävälleen eri ikäryhmät huomioiden, jumalanpalveluksen toteuttaminen suunnitellusti, palveluryhmien kehittäminen kohti laajempia jumalanpalvelusryhmiä

Lapsiperheiden, vähävaraisten ja nuorten aikuisten kohtaaminen moniammatillisesti Viestinnässä tavoitellaan reaaliaikaisuutta ja monikanavaisuutta.

Työyhteisössä johtajuuden ja tiimityön kehittäminen ja tukeminen (koulutukset, konsultoinnit).

Toimintakulttuurissa: työntekijäkeskeisyydestä seurakuntalaisten toimintaan.

8. Talouden, hallinnon ja seurakuntarakenteen kokonaisuus

Tavoitteena strategian ohjaamana tehdä päätöksiä, jotka tukevat taloutta, hallintoa ja seurakunnan identiteettiä ja itsenäisyyttä sekä työntekijöiden mahdollisuuksia tehdä työtään seurakuntalaisten parhaaksi.

Ähtärin seurakunta on aktiivinen seurakuntien välisen yhteistyön kehittämisessä esimerkiksi yhteisten työntekijöiden kautta (Henkilöstöstrategia). Seurakuntayhtymään siirtymistä strategiakaudella ei tehdä. Jos taloutta pitää tasapainottaa, leikkaukset tehdään ensisijaisesti kiinteistöistä ja ns. tukitoimista ja vasta sen jälkeen toiminnasta säästökohteita etsimällä.

Hallinto: Kirkkovaltuusto, kirkkoneuvosto, johtoryhmä, kirkkoherra ja talouspäällikkö

8.1. Henkilöstöresurssit

Tarkemmin esitetty Ähtärin seurakunnan henkilöstöstrategiassa. Toimenpiteet strategiakaudella 2018–2023 henkilöstöresurssien varmistamiseksi:

1. Noudatetaan hyväksyttyä henkilöstöstrategiaa ja päivitetään henkilöstösuunnitelma vuosittain talousarvion laatimisen yhteydessä.
2. Onnistuneet rekrytoinnit
3. Hallitut eläköitymiset

”Tulevaisuuden työelämää pohtivat ja luovuutta tutkivat asiantuntijat painottavat, että työntekijöille on annettava riittävästi vapautta ja vastuuta sekä joustava ja tasa-arvoinen toimintaympäristö, jotta he motivoituvat, sitoutuvat ja antavat innovatiivisen ja tehokkaan panoksen työlleen. Myös rekrytoinnilla on suuri merkitys. Johtajan tehtävänä on tarjota

työntekijöille työrauha ja paineeton mahdollisuus hyödyntää vahvuuksiaan, kokeilla asioita ja myös epäonnistua.” (Kirkon tulevaisuuskomitean mietintö 2016)

8.2. Taloudelliset resurssit

Tarkemmin esitetty Ähtärin seurakunnan henkilöstö-, kiinteistö- ja sijoitusstrategiassa. Toimenpiteet taloudellisten resurssien varmistamiseksi strategiakaudella 2018–2023:

- Pappilan myynti
- Pappilan viereisen tontin hyödyntäminen seurakunnalle tuottoisalla tavalla
- Kirkollisvero
- Metsätalouden harjoittaminen tuloksekkaasti, ekologisesti
- Kiinteistö- ja sijoitusstrategian noudattaminen suunnitelmallisesti ja pitkäjänteisesti.